

Hrvatska graničica

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

STR. / PAG. 6

KUP RAZNOLIKOSTI...

STR. / PAG. 8

APOSTOLSKI NUNCIJ...

STR. / PAG. 14

RUJANSKI KIRVAJI...

PREDSJEDNICA REPUBLIKE HRVATSKE MEĐU KARAŠEVSKIM HRVATIMA

SURSA: Ured Predsjednice RH, Domagoj Opačak

SURSA: Ured Predsjednice RH, Domagoj Opačak

SURSA: Ured Predsjednice RH, Domagoj Opačak

TVR TIMIȘOARA

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u petak 20.10.2017, u 19.30 sati. Gledajte nas!

REDAKCIJA:
COD ISSN 1841-9925

Redaktor šef:
Ivan DOBRA

Redactori:
Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Slavica-Maria MUSELIN; Maria GIURCHIȚA

Colaboratori:
Maria LAȚCHICI; Pr. Davor LUCACELA; Petru MILOȘ

Tehnoredactor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Unirea Croaților din România
327065 Carașova 22, jud. Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

UREDNIŠTVO:
ISSN KOD 1841-9925

Glavni urednik:
Ivan DOBRA

Urednici:
Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija MUSELIN; Marija ĐURKIĆA

Vanjski suradnici:
Marija LACKIĆ; Vič. Davor Lukačela; Petar Miloš

Tehnoredactor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj
327065 Carașova 22, Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

www.zhr-ucr.ro

TVR 3

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u četvrtak 19.10.2017, u 11.00 sati (prije podne). Svaka

emisija pokušava obuhvatiti ono što je značajno u povijesti i životu hrvatske manjine na rumunjskom prostoru, naše tradicije, običaje i najvažnije događaje iz karaševske zajednice. Gledajte nas!

Radio România Reșița

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Ričice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

U OVOM BROJU DONOSIMO / ÎN ACEST NUMĂR:

PREDSJEDNICA R. HRVATSKE	STR. 3
KUP RAZNOLIKOSTI U TEMIŠVARU	STR. 6
ANUL ŠCOLAR 2017-2018	STR. 7
APOSTOLSKI NUNCIJ U LUPAKU	STR. 8
KOMEMORATIVNI MARŠ	STR. 10
MINISTAR OBRANE HRVATSKE U BUKUREŠTU	STR. 11
MISLI ZA POČETAK NOVE ŠKOLSKE GODINE	STR. 12
ŠEDINȚA CONSILIULUI LOCAL CARAȘOVA	STR. 13
MEĐUETNIČKI FESTIVAL ABECEDA SUŽIVOTA	STR. 14
RUJANSKI KIRVAJI U SELIMA LUPAČKE OPĆINE	STR. 14
RUGĂ ÎN LOCALITATEA IABALCEA	STR. 15
U RAVNIKU PROCVJETALA JABUKA U JESEN!	

RUGĂ ÎN LOCALITATEA IABALCEA

Time de două zile, vineri și sâmbătă, 8 și 9 septembrie 2017, cu prilejul praznicului Nașterii Maicii Domnului, cunoscut în popor ca Sfânta Maria Mică, comunitatea croată din Iabalcea și-a sărbătorit hramul bisericii. Evenimentul principal al rugii l-a constituit ceremonia religioasă oficiată în mica biserică din localitate de preotul Petru Rebegila, paroh al parohiei romano-catolice Carașova. În rest, mâncărurile alese, jocul și voia bună au fost cuvintele de ordine în cele două zile de sărbătoare, iar cadrul festiv a fost întreținut de formația lui Zoran Birta. Îmbrăcați în straie de sărbătoare, localnicii au dansat și

au petrecut până aproape de orele dimineții. Muzica a fost asigurată, ca de altfel în fiecare an, de către Uniunea Croaților din România.

Maria Giurchița

U RAVNIKU PROCVJETALA JABUKA U JESEN!

Iako je kraj ljeta, u Karaš-severinskoj županiji su jabuke, bagreni i lilič ponovno procvjetali.

Nije sad da su cijele šume bagremove ili pak čitave livade krušaka i jabuka po brijegovima Planinskog Banata okusile lažan miris proljeća, pa se bezglavno u jeseni nakitile mladim lišćem i pupoljcima, već se tu i tamo primjećuje po neka procvjetala grana kojeg osamljenog stabla.

Iako u južnim dijelima Rumunjske ovaj je fenomen uobičajen, u našim krajevima se to strahovito rijetko događa.

Takav se fenomen javio i kod salaša Kračuna Lauša, gdje su čak dvije jabuke procvjetale po drugi put ove godine, mada im još uvijek visi rod na granama. Njegov se salaš nalazi u „Županji“, kako domaći nazivaju to područje na hotaru s Goruljom, a u okolici njegove livade, koliko god gledaš, ne možeš vidjeti ništa tome slično.

„Ja sam iz Lupaka, a ovde u Ravniku sam došao zet sad pedeset godine. Može da vim kažem će tako nešto ješte nesam vedal. Bagren ješte se dogodilo da racafti, čak je bil racaftel i prošlu godinu u septem-

beru, ali jablka – nikako. Jablke koje su racaftele su letnje mašanke, ili jablke za svetog Iliju, tako jim mi vilimo. Su červene i kise po malko. Zašto su sad racaftele, ne znam da vim kažem, ali znam što su govoreli naši stari će ako racafti mošija usred leta, ondak la da bude teška zima. Jel to istina, Bog zna, če ja nesam imal ješte priliku da vidim ovako nešto, pa da znam što la da se strefi na godinu što dođe“ – kaže nam začuđeni Kračun.

Stručnjaci pak vele da je cvjetanje jabuke prouzrokovano toplom jeseni i vlagom. U uvjetima visokih temperatura, iznad 30 stupnjeva Celzijusa, kao što je to bilo i ove jeseni, u kombinaciji s vlagom, pojavljuje se fenomen ubrzanja cvjetanja.

Ovo nije baš najsretnija vijest za vlasnika jer cvjetanje jabuke sada znači gubitak dijela žetve sljedeće godine, jer će u proljeće jabuka napraviti manje cvijeća. Na godinu će cvjetati samo pupoljci koji to nisu cvjetali ove jeseni.

Daniel Lucacela

MEĐUETNIČKI FESTIVAL ABECEDA SUŽIVOTA

Ovogodišnji međuetnički festival Abeceda suživota započeo je u petak 22. rujna veselom i opuštenom paradom narodnih nošnji folklornih ansambala nacionalnih manjina pred brojnim ljubiteljima folklora i narodnih običaja.

Festival se odvijao pod znakom raznolikosti i multikulturaliteta s ciljem promicanja duha razumijevanja i međusobnog upoznavanja u kosmopolitskom domaćinu Ploieștiu, europskom gradu gdje postoji poštovanje prema ljudima, tradicijama i vrednostima.

Za vrijeme trodnevnog festivala održani su brojni spektakli folklornih ansambala većine nacionalnih manjina iz Rumunjske i koncerti filarmonije "Paul Constantinescu", Narodnog orkestra "Flacăra Prahovei" ili formacije Mahala Rai Banda. Ansambli nacionalnih manjina, među kojima i Karaševska zora, formacija

Zajedništva Hrvata, ponosno su prikazali specifične pjesme i plesove pa ih je publika pozdravila i

nagradila velikim aplauzom.

Folklorni festival iz glavnog grada općine Prahova je stigao do svoje pete edicije. Prvu ediciju festivala pokrenulo je Zajedništvo Grka u Rumunjskoj i održana je u Ploieștiu, naredna dva izda-

nja su održana u glavnom gradu Bukureštu, da bi se predzadnja i ovogodišnja edicija opet vratile

svojoj kući iz administrativnog centra općine Prahova. Organizatori ovogodišnjeg folklornog festivala su bili gradska uprava Ploiești, Zajednica Grka u Rumunjskoj te Ministarstvo kulture i nacionalnog identiteta. *Ivan Dobra*

RUJANSKI KIRVAJI U SELIMA LUPAČKE OPĆINE

Klokotič slavi 12. rujna, na blagdan Imena Marijina, posvećenje mjesne katoličke crkve. Za razliku od ostalih karaševskih sela, u Klokotiču, za vrijeme rujanskog kirvaja, poštuje se tradicija oblačenja narodne nošnje na večernjoj igranki. Ove godine nisu samo djevojke koje su završile osnovnu školu, kako je to po običaju, odjenule tradicionalnu nošnju već i dječaci. Do toga je došlo zahvaljujući ideje KUD-a Klokotič čiji su članovi u nošnji ponosno pokrenuli karaševski danac.

Uslijedio je **kirvaj u Lupaku**. Župa Svetog Mateja apostola i evangelista u Lupaku proslavila je 21. rujna svoj dan i blagdan svog zaštitnika.

Posebnost ovogodišnjeg kirvaja učinila je prisutnost apostolskog nuncija Miguela Maurya Buendía u lupačkoj crkvi i njegovo celeriranje Svete mise u čast Svetog Mateja, uz koncelebraciju mnoštva svećenika.

Vodnik završava ciklus kirvaja u karaševskim selima 29. rujna, kada crkva slavi blagdan

sv. Mihaela, Gabriela i Rafaela, arkandeli, zaštitnici sela i vjernika koji nose njihova imena.

Tradicionalne igranke na svim gorenavedinim kirvajima financijski je podržalo **Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj**, a narod razveselile do kasno u doba formacije Petra Paletića, Zorana Birte i Milana Todora. *Daniel Lucacela*

PREDSJEDNICA R. HRVATSKE KOLINDA GRABAR KITAROVIĆ POSJETILA JE ZAJEDNICU KARAŠEVSKIH HRVATA.

Na poziv rumunjskog predsjednika Klausa Johannisa u svom prvom službenom posjetu Rumunjskoj boravila je od 2. do 4. listopada 2017. godine predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović.

*Predsjednica Kitarović i predsjednik Iohannis
SURSA: Ured Predsjednice RH, Domagoj Opačak*

Dolazak predsjednice Kitarović u Karaševo

Trodnevni posjet hrvatske predsjednice Rumunjskoj odvijao se upravo u godini u kojoj dvije zemlje obilježavaju 25. obljetnicu uspostave diplomatskih odnosa te je uzvratni posjet nakon što je predsjednik Iohannis službeno posjetio Hrvatsku u lipnju 2015. godine, što je bio jedan od njegovih prvih posjeta inozemstvu po dolasku na dužnost.

U sklopu svog trodnevnog službenog posjeta Rumunjskoj, predsjednica Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović posjetila je i malenu zajednicu karaševskih Hrvata iz Karaš-severinske županije. Već prilikom susreta s predsjednikom Iohannisom u Bukureštu bilo je riječi o hrvatskoj zajednici u Rumunjskoj i malenoj rumunjskoj zajednici u Hrvatskoj te su one smatrane istinskim mostovima povezivanja i prijateljstva koji pridonose izvrsnim bilateralnim odnosima Republike Hrvatske i Rumunjske. "Posebno se veselim upravo posjetu karaševskoj zajednici jer naše su manjine naše bogatstvo", naglasila je, između ostalog, Kolinda Grabar Kitarović na zajedničkoj konferenciji za tisak održanoj u ponedjeljak 2 listopada u

palači Cotroceni u Bukureštu.

Među Karaševskim Hrvatima

Topao jesenji dan -4. listopada 2017. - bit će zlatnim slovima uklesan u višestoljetno dugoj i bogatoj povijesti karaševske zajednice na rumunjskom prostoru. Toga dana je na čelu jake hrvatske delegacije predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović stigla u najveća mjesta gdje žive Hrvati u Rumunjskoj, Karaševo, Klokotič i Lupak te upoznala karaševske Hrvate upravo onakve kakvi jesu: željni gajiti i čuvati stoljetne veze s maticom, čuvati materinski jezik, običaje, tradicionalnu nošnju i, ono što je najvažnije, željni štititi i gajiti etničko biće.

U Karaševu, najvećem naseľju rumunjskih Hrvata i mjestu koji se u pojedinim historijskim zapisima spominje već pri kraju 13. stoljeća, predsjednicu je dočekaio veliki broj ljudi, a dobrodošlicu su joj poželjeli Giureci-Slobodan Gera, predsjednik Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj i Petar Bogdan, načelnik karaševske općine. Između ostalog, predsjednik Zajedništva je ocijenio da je posjet povijesni i ukratko upoznao predsjednicu o aktivnos-

tima Zajedništva Hrvata, krovne organizacije Hrvata u Rumunjskoj, koja od svog osnivanja iz 1991. godine kontinuirano štiti i brani interese Hrvata u Rumunjskoj. S druge strane, iseljavanje mladih ljudi u zemlje gdje vide bolju budućnost, problem je koji itekako pogađa zajednicu, naglasio je Slobodan Gera. "Od 1991. godine, nakon pada komunizma u Rumunjskoj, važnu ulogu u očuvanju hrvatskog etničkog bića odigrava Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj – jedina krovna organizacija svih Hrvata s ovog prostora službeno priznata u Rumunjskoj. Zajedništvo Hrvata već 26. godina aktivna je organizacija i glavni promotor kulture karaševskih i tamiskih Hrvata, koja djeluje organiziranjem raznih akcija u smislu očuvanja identiteta, vjere i promicanja svih hrvatskih elemenata karaševske zajednice te je u stalnom kontaktu s matičnom zemljom Hrvatskom...Pronalaženje potencijalno zainteresiranih investitora iz Hrvatske i otvaranje nekih novih radnih mjesta u našoj zajednici bilo bi višestruko korisno i

veliki obostrani dobitak. To bi možda pridonijelo spriječavanju polakog ali sigurnog nestajanja

vladarima, jer Hrvati su narod koji zna poštivati tuđe, a voljeti i braniti svoje.

Pjevanje hrvatske i rumunjske himne

hrvatske manjine iz Rumunjske”, rekao je Slobodan Gera, predsjednik ZHR.

Karaševski knez Petar Bogdan je istaknuo da su Karaševci narod koji je pobijedio vrijeme i stoljećima očuvao svoj hrvatski identitet, a zatim je dodao kako je naša općina u punom razvoju zahvaljujući fondovima Europske unije i Rumunjske Vlade: “U karaševskoj općini više od 90% populacije je hrvatske nacionalnosti. To je narod koji je pobijedio vrijeme i stoljećima očuvao svoj identitet. Živjeli smo po riječima Krista ”Dajte Cezaru što je Cezarovo, a Bogu dušu!” i tako ostali do danas, unatoč svim povijesnim neprilikama i raznim nesklonim

Obrativši se okupljenima u centru Karaševa, predsjednica Kitarović je istaknula ključnu ulogu

Nastup "Karaševske zore" na otvorenoj sceni u Karaševu

crkve i franjevačkih misionara u višestoljetnom očuvanju etničkog identiteta Hrvata s ovih prostora, u vremenima kad su se neke hrvatske

zajednice u potpunosti integrirale u nove sredine, a druge nestale. Mlade generacije je pozvala da posjete Hrvatsku, zemlju slavne prošlosti i časnih ljudi, a poručila im je da ostanu u svome zavičaju, među svojim ljudima:

“Ponosna sam i radosna što se danas susrećem s vama kao hrvatska predsjednica u ovom lijepom kraju Rumunjske u kojem Hrvati žive već niz stoljeća. U svojoj dugoj i bogatoj povijesti karaševski Hrvati uvijek su dijelili sudbinu svoga naroda kojeg su povijesne mijene, ratovi, sukobi i migracije raselili diljem Europe i svijeta. Neke su se zajednice u potpunosti integrirale u novu sredinu, neke su nestale, a Hrvati u Rumunjskoj su uspjeli

sačuvati svoj jezik, vjeru, običaje i folklornu baštinu i sve ono što čini identitet jednog naroda. U tome je ključnu ulogu imala i katolička crkva s franjevačkim misionarima već od kraja 16. stoljeća. Iskreno cijenim vaše napore u očuvanju svoga nacionalnog identiteta, u poticanju domoljublja među svojim mladim generacijama koje iz ovog mjesta pozivam da posjete Hrvatsku. Ljetos sam vrata svojega ureda otvorila za susrete s hrvatskom iseljeničkom zajednicom iz cijeloga svijeta. Bio je to susret pun emocija ali i vrlo konstruktivnih prijedloga i razmišljanja o svim teškoćama kojima se susreću

Na putu prema crkvi Marijina uznesenja u Karaševu

O NOUĂ ȘEDINȚĂ A CONSILIULUI LOCAL CARAȘOVA

Consiliul Local al comunei Carașova s-a întrunit marți, 26 septembrie 2017, într-o ședință ordinară, care a avut loc în sala de ședințe a Căminului Cultural Carașova. Ordinea de zi a ședinței a cuprins șase proiecte de hotărâre și capitolul diverse.

Aleșii locali au fost foarte operativi de această dată și au aprobat cu unanimitate de voturi cinci dintre proiectele de hotărâre aflate pe ordinea de zi. Unul dintre ele a vizat aprobarea dării în administrare a serviciului de alimentare cu apă și canalizare al comunei. De administrarea acestui serviciu se va ocupa Serviciul Public de Alimentare cu Apă și Canalizare, aflat în subordinea Consiliului Local,

iar prin hotărârea adoptată se clarifică drepturile și obligațiile părților cu privire la furnizarea serviciului, inclusiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemului de utilități publice aferente acestuia. În cadrul ședinței s-a aprobat și exploatarea cantității de 195 mc masă lemnoasă din pădurea comunală în vederea aprovizionării instituțiilor publice cu lemn de foc. Este vorba despre Primăria Carașova, Liceul Teoretic Bilingv Româno-Croat Carașova, Căminul Cultural Carașova – Biblioteca Comunală Carașova, Căminul Cultural Nermed și Centrul de Informare Turistică. Diferența de 65 mc de masă lemnoasă, până la cantitatea totală necesară, de 260 mc, urmează să fie acoperită din materialul lemnos rezultat în urma igienizărilor făcute în intravilanul comunei, cu lemn de diferite esențe. Printre altele, consilierii locali au aprobat și proiectul de hotărâre privind aprobarea contractării de servicii cadastrale pentru întocmirea documentațiilor de intabulare a suprafețelor de pădure/pășune aparținând comunei Carașova. Întrucât

în bugetul local este disponibilă suma de 50 mii lei, se intenționează intabularea unei suprafețe de 357 ha de pădure. Cadastrul este un sistem unitar și obligatoriu de evidență și inventariere sistematică a bunurilor imobile de pe teritoriul țării. Documentația de cadastru stă la baza înscrierilor în Cartea Funciară și conține principalele informații tehnice și juridice legate de un imobil. Lucrările de cadastru se execută cu scopul de a pune la dispoziția celor interesați, în orice moment, date reale și complete referitoare la bunurile imobile.

Punctul șase de pe ordinea de zi s-a referit la proiectul de hotărâre privind desemnarea reprezentanților Consiliului Local al comunei Carașova în Consiliul de Administrație al Liceului Teoretic Bilingv Româno-Croat Carașova. După mai multe propuneri, au fost aleși consilierii locali Frana Ivan (UCR) și Uichița Nicolae (PSD), care au fost votați cu unanimitate de voturi, dat fiind faptul că ambii au copii în cadrul școlii.

La ședință a fost prezentă și domnișoara Miștoiu Alina, directorul LTBRC Carașova, care a dat curs invitației Consiliului Local de a fi prezentă în cadrul ședinței pentru a discuta despre problema copiilor incluși în CES. Copiii cu Cerințe Educative Speciale – CES sunt acei copii care au eșecuri școlare, datorită limitării în prelucrarea anumitor tipuri de informații, ceea ce determină diverse dificultăți: lipsa organizării, socializare dificilă, predispunere la accidente, adaptare dificilă la schimbări, hiperactivitate sau letargie, precum și lipsa atenției. Deși au aptitudini pentru anumite domenii, acești elevi au randament inegal și tocmai din acest motiv ar trebui să fie integrați în acest program. În cadrul programului elevii sunt ajutați la învățatură de specialiști care vin o dată pe săptămână și lucrează cu ei în funcție de nevoile fiecăruia. Există și sprijin material pentru acești copii. Acesta vine de la bugetul de stat și se acordă pe baza solicitării scrise și depuse la unitatea de învățământ unde este înscris copilul cu CES. „La noi în școală, programul CES funcționează de trei ani de zile, iar anul acesta avem incluși 26 de elevi. Datorită programului, anul trecut nu am avut elevi corigenți” a precizat directoarea instituției.

Activitatea de preîntâmpinare a eșecului școlar este extrem de complexă, iar în realizarea ei este necesară o coordonare eficientă a tuturor factorilor educaționali în care, desigur, școala și familia dețin prioritatea.

Maria Giurchița

MISLI ZA POČETAK NOVE ŠKOLSKE GODINE

U ponedjeljak 11. rujna zazvonilo je školsko zvonce za početak nove školske godine.

Za one najmlađe, koji su krenuli u školu bilo je po prvi put. Ljeto je bilo vruće, velike su nas vrućine tjerale u hlad ili na obale mora, prema mogućnostima. Neke, one koje vole svoju starinu, svoja polja i salaše, iz dalekih je krajeva barem na koji tjedan, ljeto vratilo u svoj kraj. Kako god bilo, svi su se na neki način odmorili od svojih redovnih poslova i obaveza. A u rujnu smo se svi vratili natrag svojim poslovima i školama. Zahvaljujući modernim tehnološkim sredstvima mogli smo vidjeti kako je protekao početak godine diljem zemlje. Negdje je nova školska godina značila ulazak u svježe obojene razrede, negdje u nešto skromnijim uvjetima. No unatoč uvjetima, boljim ili lošijim, svi su krenuli prema istom cilju, usvajanju

nije neko nužno zlo, već proces koji učenike, studente, mlade ljude priprema za život, za buduće zanimanje. Svjesni toga trebaju biti i učitelji i profesori koji imaju veliku odgovornost, jer budućnost ove zemlje sjedi u njihovim klupama. A svjesni trebaju biti i roditelji, koji moraju svojoj djeci pomoći u učenju i ponavljati im koliko je obrazovanje bitno.

Jučer je na propovijedi, misi u Lupaku, povodom kirvaja, velečasni Milan Sima rekao vrlo lijepu sintagmu: Prva je škola obitelj! Svima nam je dobro poznata izreka koja govori o prvih sedam godina doma, znači prije što krenemo u školu. Često se kaže da ako nedostaje onih prvih sedam godine (osnove dobrog i uljudnog ponašanja) to će se kasnije itekako odraziti na život i ponašanje odrasle osobe. Ili obrnuto, kada se netko loše ponaša kaže se da mu fali sedam godina od doma.

Tih je prvih sedam godina ključno za razvoj pojedinca. Tada se stvara temelj, poput kuće koja se gradi solidno iz temelja. A kuće se grade iz temelja, a ne počinje se s krovom. Dijete koja raste u skladnoj obitelji, sa svo-

jim roditeljima, u miru, slozi i ljubavi i samo će tako biti kada odraste. Bit će složno, društveno, miroljubivo prema drugima, kako u školi tako i u životu.

Nažalost, zbog krize koja trese suvremeno društvo i koja je kriza duboko zagrizla u temelj

društva, u obitelj, često u školu dolaze djeca iz razorenih obitelji. Ili iz obitelji u kojima su oba roditelja otišla na rad u inozemstvo, a djeca ostala s bakama i djedovima. Djeca to osjećaju, nedostaju im roditelji. Nijedna igračka, kakva god bila lijepa i skupa ne može nadomijestiti roditelje. Takva su djeca melankolična, pomalo tužna i jasno da se ne mogu usredotočiti svim snagama na učenje. Nažalost, ovo što pišemo u ovom članku nije ništa novo. Često na televiziji možemo vidjeti intervju pedagoga, psihologa, nastavnika koji govore upravo o tom problemu. A posebno su osjetljiva djeca mlađeg uzrasta, znači osnovnoškolci. Kada tek počinju školu, mijenjaju okolinu, navikavaju se na školski program, predmet, na druge učenike, učitelje. Prije devedesetih nije ove pojave bilo jer su naši roditelji bili doma. Nakon devedesetih stvari su se naglo počele mijenjati. Istina da ljudi moraju raditi tamo gdje posla mogu naći. No to ostavlja duboke posljedice na sam temelj društva, na obitelj i djecu. Bolji standard, kao inače i sve ostalo u životu, ima svoju cijenu.

I da se vratimo na početak članka, na školu. Škola započinje u obitelji. Da bismo bili uspješni u školi trebamo imati dobre obitelji. Nadajmo se da će sva djeca imati dobra i lijepa iskustva u objema školama. Dragi učenici, sretan vam početak nove školske godine!

Maria Lațchici

novih znanja i spoznaja, upoznavanju novih kolega ili ponovni susret sa starima i želja da se školska godina završi što boljim uspijehom.

Mislim da bi na početku svake školske godine svi trebali biti svjesni da školska godina

iseljenici, povratnici ali i sama naša domovina Hrvatska. Upravo zato punu pozornost u svo-

Zahvaljujem svima na ovom toplom dočeku i nadam se da ćemo se uskoro imati priliku vidjeti i u našoj

*Predsjednica Kitarović i KUD Klokotič
SURSA: Ured Predsjednice RH, Domagoj Opačak*

jim predsjedničkom mandatu posvećujem iseljeništvu, onom dijelu hrvatskog bića koje ne živi u matičnoj domovini ali nije zaboravio i dalje njeguje svoje korijene. Cijeli svoj mandat posvetila sam mladim ljudima i posebno mi je stalo da naši mladi iseljenici znaju kako je Hrvatska zemlja slavne prošlosti, časnih, radišnih i vještih ljudi, i takvi su i Hrvati ovdje u Rumunjskoj i koji su naša najbolja spona s drugim narodima jer svojim radom i ugledom svjedoče tko smo i kakvi smo. Hrvatska i Rumunjska dijele zajedničku prošlost zemalja koje su nakon drugog svjetskog rata bile dio komunističke ili socijalističke Europe, na krivoj strani željezne zavjese. Danas smo zajednica europskih naroda i dijelimo iste ili slične brige, posebno mladi ljudi koji iz naših zemalja nažalost odlaze u druge države u potrazi za boljom ekonomskom budućnošću. Ono što želim mladima u Hrvatskoj pa tako i ovdje jest da ostaju u svome zavičaju i među svojim ljudima. No, ponajprije, treba im omogućiti pristojan život, dostojan život mladih ljudi Europske unije.

prekrasnoj domovini Hrvatskoj. Hvala vam lijepa, svako dobro i živjeli", rekla je predsjednica Kitarović u svom obraćanju okupljenima.

Desetominutni nastup na otvorenoj sceni imali su mladići Karaševske zore u tradicionalnoj nošnji. U sjedištu Zajedništva Hrvata poslužen je zajednički domjenak, a zatim je predsjednica dala ekskluzivni intervju za našu publikaciju i emisiju na hrvatskom jeziku na nacionalnoj televiziji. Kolinda Grabar Kitarović je pri kraju svog boravka u Karaševu posjetila crkvu Marijina

načelnik Marjan Vlasić i vlč. Petar Dobra, koji je održao i kratak govor u kojemu je istaknuo odlučujuću ulogu crkve u višestoljetnom očuvanju hrvatskog identiteta. KUD Klokotič je dotaknuo srca okupljenih u crkvi radosnom i srčanom izvedbom pjesme „Krist na žalu“. „Hvala vam na prekrasnom dočeku i hvala vam na ovoj prekrasnoj pjesmi koju ste jako lijepo otpjevali. Hvala vam što čuvate posebno naše nacionalno porijeklo ovdje u Rumunjskoj. Nije to lako daleko od domovine ali želim vam da ostajete ovdje, želim vam puno prosperiteta i svako dobro“, poručila je okupljenima u klokotičkoj crkvi predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović.

Na kraju svog posjeta karaševskoj zajednici predsjednica Kitarović je obišla Hrvate u Lupaku, glavnom mjestu istoimene općine, gdje su je mještani, na čelu župnikom Marjanom Tinkulom, toplo i srdačno dočekali „Doista je prekrasno i dirljivo među Hrvatima u Karaševu i ovim okolnim mjestima. Tu su ljudi od 14. stoljeća, sačuvali su svoj jezik i

*Predsjednica Kitarović u Lupačkoj crkvi
SURSA: Ured Predsjednice RH, Domagoj Opačak*

uznesenja gdje ju je primio župnik Petar Rebedžila, a zatim Dvojezičnu rumunjsko-hrvatsku gimnaziju gdje je razgovarala s nastavnicima i ravnateljicom Alinom Miștoiu.

U Klokotiču priređen je doček ispred velike mjesne crkve. Riječi dobrodošlice predsjednici su uputili

kulturu. Mi kao hrvatska država moramo pomoći ne samo ovoj hrvatskoj zajednici nego i svim ostalim hrvatskim zajednicama u svijetu, da isto tako njeguju svoje nacionalno, vjersko i kulturno podrijetlo“, rekla je predsjednica na izlasku iz crkve.

Ivan Dobra

KUP RAZNOLIKOSTI U TEMIŠVARU I DUMBRĂVIȚI

Nakon Bukurešta i Buftae, organizatora prve i druge edicije, stigao je red da se jedno novo izdanje „Kupa raznolikosti” održi u Temišvaru i obližnjoj Dumbrăviți.

Manifestaciju je organizirao Odjel za međuetničke odnose Rumunjske vlade zajedno s Rumunjskom nogometnom federacijom, a uključivala je niz kulturalnih i sportskih natjecanja namijenjenih etničkom pluralizmu te suzbijanju ksenofobije i diskriminacije.

U Dumbrăviți je održano malonogometno natjecanje nogometnih reprezentacija manjina, dok je u Temišvaru priređena izložba „Slike raznolikosti”, koja je sadržala kreacije likovnih umjetnika i fotografije pripadnika nacionalnih manjina realizirane za vrijeme prošlogodišnjeg Međuetničkog tabora suvremene umjetnosti iz Aiuda. Kup raznolikosti je zapravo radosni spoj sporta i umjetnosti, spoj koji slavi najveću vrijednost društva, to jest ljude. Zapaženo mjesto na izložbi je zauzela vrijedna slika Adriana Tincula, strastvenog fotografa iz Karaševa, s motivom preživljavanja.

Nogometno natjecanje u malom nogometu

održano je 9. i 10. rujna na sintetičkom igralištu pored mjesnog stadiona i prikupilo je 13 ekipe. Nakon što je na prvoj ediciji „Kupa raznolikosti” u Bukureštu odigrala solidan turnir, na drugoj ediciji zauzela treće mjesto, reprezentacija Zajedništva Hrvata ovogodišnji je pobjednik malonogometnog turnira. S dvije pobjede u grupi, Hrvati iz Rumunjske su u četvrtfinalu nadigrali manjinu Rusa, u polufinalu su se pokazali bolji od nogometaša srpske nacionalne manjine, a u finalu turnira su s rezultatom 1-0 pobijedili izabranu vrstu Demokratske zajednice Mađara iz Rumunjske. Kao u najboljim danima, nakon dugog izbivanja s nogometnog terena zbog ozljede, igrao je Milovan Ghera. Naše suparnike u nadmetanju za prvo mjesto nije pomagla niti prednost domaćeg igrališta, budući da je većina nogometaša momčadi mađarske manjine rođena upravo u općini Dumbrăvița. Jedinu zgoditak za našu momčad u finalu zabio je Angelo Schinteie u prvom poluvremenu. U utakmici za treće i četvrto mjesto nogometaši srpske nacionalne manjine su s rezultatom 1-0 pobijedili nogometni sastav Rutena iz Rumunjske. Pobjednik prvog i drugog izdanja nogometnog turnira bila je reprezentacija Tatara iz Rumunjske. Pobjedom u finalu naši nogometaši su uzvratili mađarskoj manjini za istorezultatski poraz u polufinalu prošle edicije.

„U ime hrvatske ekipe iz Karaševa zahvaljujem organizatorima, Odjelu za međuetničke odnose Rumunjske i Rumunjskoj nogometnoj federaciji, na besprijekorno organiziranom turniru. Pozdravljam još jednom sve sudionike turnira i čestitam im na pokazanom fair-playu u čvrstim duelima za svaku loptu, a posebno sam ponosan na moje suigrače jer smo svi zajedno zaslužni za uspjeh naše ekipe”, poručio je Marian Udovica, kapetan momčadi Hrvata, nakon što mu je Emerich Dembrowschi, junak rumunjske nogometne reprezentacije u Guadalajari, na svjetskom prvenstvu iz 1970. u Meksiku, uručio u ime organizatora pobjednički pokal za osvojeno prvo mjesto.

Ivan Dobra

Kada mu je dodijelio Nobelovu nagradu za mir, Odbor je pohvalio Wiesela kao „glasnika čovječanstva”, kao jednog od najvažnijih duhovnih vođa u vrijeme kada nasilje, represija i rasizam nastavlja obilježavati svijet.

Godine 2001. izabran je počasnim članom Rumunjske akademije. Godinu dana kasnije Elie Wiesel se vraća u Rumunjsku gdje inaugurira Memorijalni dom koji mu nosi ime.

Bio je filozof, govornik, pisac i profesor koji

se borio za sve koji su bili tiranizirani i zaboravljeni diljem svijeta. Wiesel je preminuo 2016. u dobi od 87 godina. u svom domu u Connecticutu, a u svom životu istaknuo se kao rumunjsko-američki, no prije svega židovski autor s preko 50 objavljenih djela, od kojih je među istaknutijima „Noć”, realistični roman koji se temelji na njegovom stvarnom životnom iskustvu, kada je bio zatvorenik zloglasnog logora Auschwitz.

Ivan Dobra

MINISTAR OBRANE R. HRVATSKE U BUKUREŠTU

Potpredsjednik Vlade i ministar obrane RH Damir Krstičević susreo se 12.09.2017. godine u ministarstvu obrane u Bukureštu s potpredsjednikom Vlade Ionom-Marcelom Ciolacuom.

Potpredsjednici Vlada Rumunjske i Hrvatske potvrdili su dobru bilateralnu suradnju i tom prigodom potpisali Memorandum o suglasnosti između Vlade RH i Vlade Rumunjske o uzajamnom pružanju potpore države domaćina.

Ministar Krstičević čestitao je Rumunjskoj na desetoj obljetnici članstva u Europskoj uniji i istaknuo kako se ove godine obilježava 25 godina od uspostave diplomatskih odnosa Hrvatske i Rumunjske. „Kao dvije prijateljske zemlje dijelimo zajedničke interese i slične poglede na sigurnosne izazove. Naši zajednički ciljevi su vjerodostojnost NATO-a i Europske unije, borba protiv rastućeg radikalizma i stabilnost jugoistočne Europe”, naglasio je Krstičević.

Ministar Krstičević je izrazio zadovoljstvo što hrvatski i rumunjski vojnici zajedno sudjeluju u NATO misiji potpore miru u Afganistanu, operaciji KFOR na Kosovu i u Ojačanoj prednjoj prisutnosti (eFP) u Poljskoj.

„Uz zajednički doprinos globalnoj sigurnosti u misijama i operacijama, drago mi je da i u području bilateralne obrambene suradnje ostvarujemo napredak. Na sastanku se razgovaralo i o povećanim izdvajanjima za obranu. Obje države prepoznale su važnost preraspodjele tereta i povećanja izdvajanja za obranu i uspjele povećati svoje obrambene proračune.”

Tijekom posjeta, ministar Krstičević sastao se i s ministrom vanjskih poslova Teodorom

Meleşcanuom, kojom prigodom je dogovorena buduća suradnja u koordiniranju predsjedavanjem Europskim vijećem 2019. i 2020. godine.

Samo dan nakon što je primio hrvatskog ministra obrane, Marcelu Ciolacu je predao privremeni mandat na čelu rumunjskog ministarstva obrane. U kratkom ministarskom razdoblju Ciolacu je imao bogatu aktivnost: „Zadnji dan u svojstvu privremenog ministra obrane imao sam zadovoljstvo pri-

miti u sjedište našeg ministarstva gospodina Damira Krstičevića, ministra obrane R. Hrvatske.

Razgovarali smo o perspektivama pojačanja bilateralne vojne suradnje, posebice u kontekstu Sjeveroatlanskog saveza i Europske unije. Također, potpisali smo memorandum o dogovoru dviju vlada glede uzajamnog osiguranja potpore države domaćina za odvijanje zajedničkih vojnih vježbi i operacija”, napisao je Ciolacu na svojoj Facebook stranici.

Ministar Krstičević se istoga dana sastao s novim ministrom obrane Rumunjske Mihaiom Fiforom na službenoj večeri.

Ivan Dobra

KOMEMORATIVNI MARŠ U SIGHETU MARMATIEI

Više od tisuće ljudi sudjelovalo je u nedjelju 10. rujna na komemorativnom maršu s kojim je obilježena godina dana od smrti američkog pisca rumunjskog porijekla Elie Wiesel, nagrađen Nobelovom nagradom za mir 1986. godine.

Manifestacija je započela simpozijem o pišćevom nasljedstvu i konferencijom za tisak. Glavna tema bila je antisemitizam i suzbijanje antisemitizma. U sklopu književnog momenta čitani su na više jezika fragmenti iz romana "Noć", u kojemu Ellie Wiesel evocira doživljaje iz eksterminacijskog logora Auschwitz. Uspostavljena je paralela između marša Elliea Wiesela i drugih židova, marš patnje i drame, s današnjim maršom, maršom sjećanja na ono što se dogodilo, drame koja je pogodila Židove iz Maramureša.

Komemorativni marš iz grada Sighetu Marmatiei, na kojemu su sudjelovali žitelji grada, mjesne vlasti i pozvanici zajednice Židova iz Rumunjske, Israela, Mađarske i Sjedinjenih Američkih Država, odvijao se na relaciji Memorijalni dom Wiesel, centar grada, mjesni kolodvor. Sudionici marša, među kojima su bili Aurel Wainer, predsjednik Federacije zajednice Židova iz Rumunjske, Victor Ciorbea, narodni odvjetnik, Slobodan Gera, zastupnik Hrvata u Rumunjskom saboru ali i druge poznate ličnosti iz političkog života Rumunjske i Israela, su komemorirali deportaciju Židova iz Maramureša 1944. godine, među kojima je bila i obitelj pisca Ellie Wiesel, u logor smrti iz Auschwitz-Birkenau. Na željezničkom kolodvoru okupljeni su zapalile svijeće uzduž željezničke pruge u sjećanje na 14.000 tisuće deportiranih Židova u nacističke logore. Pregledan je film o Ellieu Wieseru i otkrivena komemorativna ploča u spomen na deportirane Židove, među kojima je bio i pokojni nobelovac. Toga dana gradski željeznički kolodvor je nadjenao ime Ellie Wiesel. "Čast nam je biti partner i domaćin velikog događaja prirednog u sjećanje na Elliea Wiesela, sina Sigheta, ovjenčanog Nobelovom nagradom za mir, rekao je Horia Scubli, načelnik Sigheta. Shodno načelniku Scubli, komemorativnu manifestaciju je organizirala Federacija

židovskih zajednica iz Rumunjske, Zajednica Židova iz Sigheta, Općina i Mjesno vijeće Sighetu Marmatiei, organizacija Limmud, u suranji s 10 židovskih organizacija iz cijeloga svijeta. Lansiran je i prijedlog da komemorativni marš bude organiziran svake godine. Ovaj prijedlog će biti prosljeđen Vladama u Israelu i Rumunjskoj.

Dr. Aurel Vainer, predsjednik Federacije zajednice Židova u Rumunjskoj, naglasio je činjenicu da postoje izvanredni odnosi između Rumunjske i Israela. Dr. Vainer je također podsjetio da je u prošlosti Rumunjska bila jedina komunistička država koja nije prekinula diplomatske odnose s Israelom, a trenutačno u nijednoj bivšoj komunističkoj državi proces povratka kuća žrtvama eksterminacije u nacističkim logorima se ne provodi bolje nego u Rumunjskoj.

Elie Wiesel rođen je 30. rujna 1928. godine na rumunjskom teritoriju, u židovskoj obitelji iz grada Sigheta. S 15 godina je deportiran u Auschwitz s cijelom obitelji i ondje su umrle njegova majka i jedna od sestara, a on je s ocem Shlomom završio u Buchenwaldu gdje je Shlomo ubijen.

Od 1963. godine je državljani SAD i dugo je bio profesor Fakulteta društvenih nauka u Bostonu. Živio je na relaciji SAD, Francuska i Izrael.

ANUL ŠCOLAR 2017-2018!

Emoții și bucurie pentru elevii din comunitatea croată. Luni, 11 septembrie, odată cu începerea noului an școlar 2017-2018, unitățile de învățământ din comunele Carașova și Lupac și-au deschis larg porțile, în așteptarea elevilor.

De la cei mai mici, de grădiniță, însoțiți de părinți și bunici, până la cei din anii terminali, toată lumea aștepta cu nerăbdare ca învățătorii sau diriginții să-i cheme în clase, evident, nu înainte de momentele festive dedicate discursurilor directorilor și oficialităților locale, dar și de slujba oficiată de preoți.

Structura anului școlar 2017-2018 însumează 176 zile lucrătoare (35 de săptămâni). Semestrul I al noului an școlar se derulează în perioada 11 septembrie 2017 – 2 februarie 2018, iar semestrul al II-lea între 12 februarie 2018 și 15 iunie 2018. Vacanțele elevilor din toate ciclurile de învățământ sunt programate astfel: vacanța de iarnă (23 decembrie 2017 – 14 ianuarie 2018), vacanța intersemestrială (3-11 februarie 2018), vacanța de primăvară (31 martie – 10 aprilie 2018) și vacanța de vară (16 iunie – 9 septembrie 2018). Suplimentar, clasele din învățământul primar și grupele din învățământul preșcolar beneficiază de vacanță în săptămâna 28 octombrie – 5 noiembrie 2017. Pentru clasele terminale din învățământul liceal, anul școlar se încheie în 25 mai 2018, iar pentru clasa a VIII-a, în 8 iunie 2018. Printre noutăți se numără faptul că școlile vor putea alege când intră în programul „Școala Altfel“, începând cu 2 octombrie 2017 și până pe 31 mai 2018. În plus, elevii vor intra în vacanța de vară mai devreme cu o săptămână, dar vor începe anul școlar următor mai devreme, adică pe 10 septembrie.

În anul școlar 2017-2018, în unitățile școlare existente pe raza comunelor Carașova și Lupac, sunt cuprinși în procesul de învățământ 323 de elevi, din care 90 la liceul Liceul Teoretic Bilingv Româno-Croat Carașova. Din nefericire, numărul elevilor este în continuă scădere. Principala cauză, firească și cu care se confruntă toată țara, este de natură demografică, datorată plecării copiilor, împreună cu părinții, în străinătate, a doua cauză fiind opțiunea copiilor pentru școlile din Reșița. Scăderea efectivelor de elevi reprezintă un motiv de îngrijorare pentru întreaga comunitate.

De la 362 de elevi, câți numărau școlile din comunitatea croată anul trecut, s-a ajuns, în acest an, la 323 de elevi, cu 39 mai puțini decât în anul școlar precedent. În comuna Carașova, de la un efectiv de 206 de elevi s-a ajuns, anul acesta, la 194 de elevi, cu 12 mai puțini față de anul trecut. Liceul Teoretic Bilingv Româno-Croat Carașova înregistrează un număr de 34 de liceeni, 56 de elevi de gimnaziu, 61 de elevi în învățământul primar, iar în învățământul preșcolar 27 de elevi. În localitatea Nermed sunt înscriși 9 elevi în învățământul primar și 7 preșcolari. Comuna Lupac, cu satele aparținătoare Clocotici, Rafnic și Vodnic, are un efectiv de 24 de preșcolari, 57 de școlari în învățământul primar și 48 de elevi în învățământul gimnazial, însumând un total de 129 de elevi, cu 27 mai puțini față de anul trecut, când număra 156 de elevi.

Maria Giurchița

APOSTOLSKI NUNCIJ U LUPAKU

Kirvajsko slavlje u Lupaku bilo je uveličano prisustvom poslanika Svete Stolice na altaru mjesne katoličke crkve, apostolskog nuncija Miguela Mauria Buendiae.

Dvostruki su razlog za slavlje imali mještani Lupaka 21. rujna, na danu kada je katolička crkva diljem svijeta slavila blagdan Svetog Mateja. S jedne strane, u njihovom mjestu bio je kirvaj jer je mjesna lupačka crkva namijenjena upravo Svetomu Mateju, a s druge strane, Svetu misu u lijepoj lupačkoj crkvi, središnji događaj cjelokupnog kirvajskog slavlja, proslavio je apostolski nuncij u Rumunjskoj i Republici Moldovi, monsenior Miguel Mauri Buendia.

Miguel Maury Buendía rođen je u Madridu 19. studenoga 1955. godine u obitelji andaluzijskog porijekla. Završio je osnovne studije na isusovačkoj školi Sveti Stanislav u Málaga, maturu na Institutu Ramiro de Maeztu u Madridu, neki glazbeni tečajevi na Kraljevskoj muzičkoj akademiji u Madridu te magistrirao povijest i zamljopis, specijalnost Povijest umjetnosti, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Madridu.

Godine 1987. promaknut je u diplomatsku službu Svete Stolice. Bio je aktivan u Papinskim predstavništvima u Ruandi, Ugandi, Maroku, Nikaragvi, Egiptu, Sloveniji te Irskoj. Osim španjolskog, govori engleski, talijanski, francuski i slovenski.

Papa Benedikt XVI je 19. svibnja 2008. imenovao ga apostolskim nuncijem u Kazahstanu i Tadžikistanu.

Dana 5. prosinca 2015. imenovan je apostolskim nuncijem u Rumunjskoj, a 25. siječnja 2016. i apostolskim nuncijem u R. Moldovi.

Uz velečasnog Mariana Tincula, domaćina ovog svečanog događaja, euharističko slavlje koncelebriralo je mnoštvo svećenika pristiglih iz županija Karaš-severin, Mehedinți i Tamiš. Svetoj misi prisustvovao je i gospodin Giureci Slobodan Ghera, zastupnik u rumunjskom parlamentu te predsjednik Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj. , ,

Dobrodošlicu je Njegovoj ekscelenciji

poželio kancelar Temišvarske biskupije vlč. Nikola Lauš prenesavši pozdrave preuzvišenog oca biskupa Martina Roosa te zahvaljujući mu što se nalazi među karaševskim vjernicima na proslavi zaštitnika lupačke crkve.

„Za ovu inicijativu želim se na poseban način zahvaliti Njegovoj ekscelenciji, gospodinu Davoru Vidišu, hrvatskome veleposlaniku u Rumunjskoj,

velečasnome Marianu Tinculu i svim svećenicima prisutnim na ovom euharističkom slavlju. Veoma mi je drago što mogu slaviti danas s vama ovu euharistiju, ovdje u Lupaku, i sresti se sa starom hrvatskom zajednicom, koja već stoljećima živi na ovim prostorima. Predstavljam se kao vaš apostolski nuncij, donosim vama svima blagoslov nasljednika Svetoga Petra, Svetoga Oca Pape Franje, koji vam se htio približiti putem moje osobe i koji me zamolio neka prenesem njegov pozdrav i blagoslov svim ljudima dobre volje, svim ljudima u Rumunjskoj i Republici Moldovi“ – predstavio se prepunoj lupačkoj crkvi, na

početku svoje propovijedi, izaslanik Svete Stolice.

„Slavimo danas blagdan Svetoga Mateja – nastavit će monsenior Miguel Mauri Buendia – jednog od malobrojnih izravnih svjedoka spasitelja našega Isusa Krista, čije je svedočanstvo stiglo i do nas. U svom evanđelju, Sveti Mateja s ozbilnošću i uzbuđenjem priča o trenutku svog poziva. Jedna riječ u imperativu „**Slijedi me!**“, iza koje slijedi hitnost i pozitivnost, a on se ustao i slijedio Ga. Matej, carinik, poznati ozloglašeni grešnik koji je surađivao s rimskom okupacijskom vlašću u biranju poreza od svojih židovskih sugrađana, biva povlaštenim tako što ga se poziva da postane jednim od izravnih bliskih Isusovih učenika, jedan od dvanaestorice apostola, jedan od četiri evangelista. Na pojedine kritike takozvanih „pravednika“ Isus objašnjava pomalo ironično motiv svog izbora: **Milosrđe mi je milo, a ne žrtva. Ta ne dođoh zvati pravednike, nego grešnike.**“

Dolazak apostolskog nuncija u naše staro ognjište, bez nikakve dvojbe će ostati zapisan zlatnim slovima u povijesti karaševskog življa na ovim prostorima. Međutim, dolazak apostolskog nuncija u naše krajeve vjerojatno se ne bi nikad ostvario bez zalaganja vlč. Mariana Tincula, župnika lupačke župe, koji će za koju godinu proslaviti 50. cijelih godina svećeničkog zvanja, zlatnih 50. godina u službi Bogu, lupačkim vjernicima i karaševskom narodu.

„Naš zaštitnik, Sveti Mateja, je sličan nama, grešnicima. I on je, također, bio grešnik, ali je poslušao poziv te kad ga je Isus zvao, odmah je pošao za njim. Slijedimo i mi Isusa Krista, našega spasitelja!“ – glasila je poruka velečasnog Tincula pred sam kraj Svete Mise, da bi se nakon toga obratio, s još uvijek vidljivim tragovima emocije u glasu, prisutnim vjernicima: „Zahvaljujem u prvom redu Bogu za ovaj lijepi dan kojega smo dočekali s velikom željom i radošću, zahvaljujem iz srca svima koji ste danas došli da proslavimo našeg zaštitnika Svetog Mateja apostola i evangelista, zajedno s Njegovom ekscelencijom nuncijem, poslanikom Svetoga Oca Pape Franje, kojemu zahvaljujem za žrtvu što je došao među naš narod hrvatski, među Karaševcima, koji su sveti očevi Franjevci doveli ovdje prije 630 godina. Kroz svo to vrijeme uspjeli smo zadržati vjeru, uvijek smo ostali vjerni Rimu, Svetomu Ocu Papi i uspjeli smo zadržati i svoju hrvatsku narodnost.“

Daniel Lucacela